

Kuressaare rannaala ideekonkursi žürii lõpp-protokoll LISA: Toomas Paaveri eriarvamus

Ma ei nõustu žürii enamuse arvamusel võitja valiku ning võidutööde järjestuse osas. Nõustun üksnes premeerimisest välja arvatud nelja töö osas, et need jäävad teistest nõrgemaks. Leian, et neljale tugevamale tööle oleks asjakohane anda võrdne preemia.

Põhjendused

Oluline on võistlustingimuste põhimõte, et võidutöö saab eelkõige detailplaneeringu aluseks. Sisuliselt võistlus kahjuks ei andnud selleks piisavat tulemust. Kombineerida saab eri tööde mõtteid, kuid kõik need nõuavad põhjalikke muutusi, avalikkuse ootuste lisamist ja muud, kokkuvõttes uut terviklahendust.

Võistlustingimuste üheks hindamiskriteeriumiks on olemasoleva keskkonnaga ja kultuuriväärtustega arvestamine, Kuressaare rannaala ja selle ümbruse miljötunnetus ja linnaehituslik sobivus. Minu arvates esimese koha töö ei vasta sellele piisavalt. Samuti ma ei nõustu žürii protokollis enamuse antud hinnanguga, et töös on tuntav kohatundlik lähenemine.

Oluliseks kohaks võistlusel on Raiekivi säär. See on kogu linnale oluline puhkeala osa, praegu täies mahus munitsipaalomandis ja sihtotstarbeld üldkasutatav maa. Selles kontekstis peab muuhulgas vältima riski, et arhitektuurivõistlus ei looks aluseid privaatsusega liialdamiseks, maa võõrandamiseks või avaliku puhkeala kahjustamise põhjendamiseks.

Žürii enamuse poolt esimeseks valitud töö „360 kraadi“ sisaldab mõnevõrra liiga suurt ja liiga läbilõikava iseloomuga hoonet. Lahendus mõjub avalikku kallasrada katkestavalt. See ei sobi detailplaneeringu otseseks aluseks. Näiteks ergutuspreemia töö „Merele“ tajub olemasoleva avatud keskkonna väärtust paremini, lisades uusi elemente mõõdukas mahus ja linnarahvale suunatud vormis. Detailplaneeringu aluseks võib see töö sobida iseenesest paremini, kuid ka siin pole kõige sobivamat struktuuri ja pakutud hoone võib toimivateks uuteks avalikeks funktsioonideks jääda ka liiga väikeseks.

Kokkuvõttes arvan, et neli paremat tööd on professionaalsed, kuid minu arvates ei sisalda ükski neist edasise planeerimise aluseks sobivat terviklahendust ning töid ei saa järjestada.

Soovitused edasiseks

Pakun vallale ala planeerimisega jätkamiseks järgmised soovitused:

- Kogu puhkeala uue detailplaneeringu vajaduses võib kahelda, aga kui seda teha, siis olulisema osa selle sisust peab moodustama olemasoleva ruumi kaitse ja avaliku kasutuse tagamine.
- Premeeritud võistlustöodes pakutud rajatise tuleb täpsemalt lahendada, et jõuda piisavalt veenva järelduseni, kas nende ehitamine on üldse mõistlik.
- Merealale kavandatud rajatised vajavad eraldi mere mõju hindava eksperdi arvamust, keda žürii koosseisus ei olnud.
- Raiekivi säärele lisanduv võimalik hoone, selle asukoht, otstarve ja suurus vajab eraldi tõsisemat tööd ja uut võistlust, mille juures tuleb lähtuda avaliku ranna-ala olemusest, kogu linnarahva vaba ühisruumi säilimisest ja Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekorra sisust. Esikoha tööd aluseks võttes tuleb kaaluda hoone nihutamist poolsaare tipu poole ja mahu vähendamist. Tagada tuleb mugav kallasrada mõlemal kaldal.
- Võistlustöödega kavandatud võimalikud rajatised on mõistlik avalikult linnarahvaga läbi arutada ja põhjendatud mõtete järgi edasi arendada või loobuda, kuid seda on targem teha pigem bürokraatiavabalt.
- Tõenäoliselt vajab ala veel arhitektuurivõistlusi, kuid täpsemate objektide üle ja selgema võistlusülesandega.